

PARTNERUP

PARTNER UP Analysis Reports National level

Del. 2.2

Funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them. [Project Number: 101087193]

Informācija par projektu

Akronīms	PARTNERIS
Nosaukums	Partnerības un ieinteresēto personu iesaistīšana prasmju pilnveides ceļos
Numurs	101087193
Apakšprogramma jeb KA	ERASMUS-EDU-2022-PI-FORWARD-LOT3
Tīmekļa vietne	https://partnerup-project.eu/

Kopsavilkums

Sekojošie nacionālie ziņojumi atspoguļo sākotnējās dokumentālās analīzes rezultātus, ko projekta partneri veica Horvātijā, Kiprā, Grieķijā, Itālijā, Latvijā un Rumānijā ar mērķi padziļināt faktisko stāvokli the iniciatīvas Upskilling Pathways (UP) īstenošanā.) katrā projektā valstī un ES līmenī.

Dokumentu analīze ļāva partneriem izpētīt un dalīties zināšanās par vairākiem ar UP iniciatīvu saistītiem aspektiem: likumdošanas konteksts un pasākumi, ieviestie galvenie pasākumi, plašas mērķgrupas, galvenie izaicinājumi mērķa grupu sasniegšanā, galvenie izaicinājumi prasmju novērtēšanā, pielāgotas mācīšanās nodrošināšana un iegūto prasmju apstiprināšana un atzīšana, dalībnieki, kas nodrošina prasmju pilnveides ceļus, sadarbības mehānisms.

Tas tika balstīts uz ieinteresēto personu ieguldījumu, neseno literatūras pārskatā un uz valsts/ES dokumentiem par pieaugušo izglītības un izglītības politiku un prasmju pilnveides ceļiem, ko publicējusi Eiropas Komisija vai izstrādājuši Eiropas tīkli/asociācijas.

Analīzes rezultāti veido pamatu projekta politikai un praksei.

ATTĪSTĪBAS KOMANDA

Silvija Liuti, Kjara Marčeta – FORMA.Azione srl

Mario Vučićs, Sandra Peteka, Mateja Mandiča, Ana Tomljanoviča – Profesionālās izglītības un apmācības un pieaugušo izglītības aģentūra (AVETAE)

Antonela Marjanušić, Tajana Marušić – Pieaugušo izglītības iestāde Dante

Ksantija Aristidu – KARTĒ

Mariana Matache, Maria Patrascu, Marin Matache - Eiropas pieaugušo izglītības asociācija

Alexios Kokkos, Dimitrios Patronas - Grieķijas pieaugušo izglītības asociācija

LIETOTĀJI: Asociatia Institutu tul Bucovina

2023. gada septembris

Satura rādītājs

1 Ievads	5
2 Analīzes ziņojumi	7
Valsts analīze — Grieķija	9
Atsauces	20

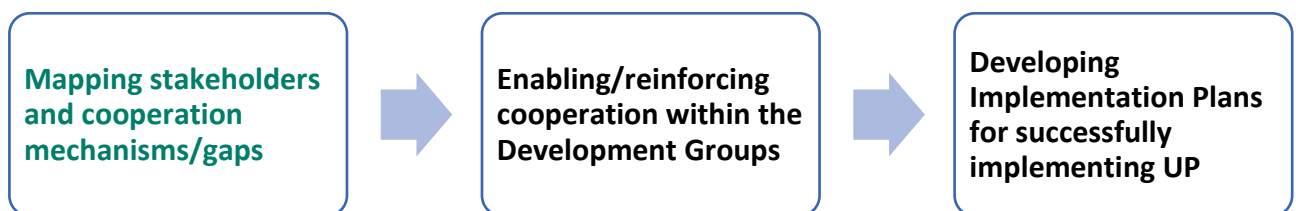
1 Ievads

Sekojošie nacionālie ziņojumi atspoguļo sākotnējās analīzes rezultātus, ko veica projekta partneri Horvātijā, Kiprā, Grieķijā, Itālijā, Latvijā un Rumānijā ar mērķi padziļināt faktisko stāvokli iniciatīvas Upskilling Pathways (UP) īstenošanā. katrā projektā Valsts un ES līmenī.

Konkrēti, analīze bija paredzēta, lai savāktu kvantitatīvus un kvalitatīvus datus un informāciju par:

- esošās un trūkstošās ieinteresētās personas,
- esošie sadarbības mehānismi un struktūras,
- nepilnības sadarbībā,
- laba prakse saistībā ar prasmju pilnveides ceļu ieviešanu UP partnervalstīs un ES līmenī,

lai **nodrošinātu pamatu projekta politikas un prakses darbam** .

Analīzes process ļāva partneriem izpētīt un dalīties zināšanās par vairākiem ar UP iniciatīvu saistītiem aspektiem :

- analizējot galvenos izaicinājumus UP ieviešanā, lai noteiktu sadarbības stiprās un vājās puses, identificētu esošās koordinācijas struktūras, trūkstošās ieinteresētās puses un to, kā tas ir ietekmējis regulāru īstenošanas procesu;
- iespējamo/noderīgo iesaistīto pušu saraksta kartēšana un analīze, lai skaidri parādītu to pievienoto vērtību un paredzamo ieguldījumu;
- definējot, kā tie var turpmāk veicināt UP ieviešanu.

Lai savāktu ļoti kvalitatīvus datus, analīze tiek veikta pēc divām dažādām metodoloģijām, kuru mērķis ir noteikt sadarbības nepilnības un identificēt iespējas stiprināt jau esošās pozitīvas/jēgpilnas attiecības un iesaistīt un iesaistīt trūkstošās un/vai jaunas ieinteresētās puses: **Desk. Analīze un ieinteresēto personu kartēšana** .

Desk **analīze** galvenokārt bija paredzēta, lai padziļinātu faktisko stāvokli UP iniciatīvas īstenošanā katrā projekta valstī un ES līmenī, pētot:

- tiesiskais konteksts un pasākumi;

- ieviesti galvenie pasākumi;
- uzrunātas plašas mērķa grupas;
- galvenie izaicinājumi mērķa grupu sasniegšanā;
- galvenās problēmas prasmju novērtēšanā, pielāgotas mācīšanās nodrošināšanā un iegūto prasmju apstiprināšanas un atzīšanas jomā;
- aktieri, kas nodrošina prasmju pilnveides ceļus;
- sadarbības mehānisms.

Tas tika balstīts uz neseno literatūras apskatu un valsts/ES dokumentiem par pieaugušo izglītības un izglītības politiku un prasmju pilnveides ceļiem, ko publicējusi Eiropas Komisija vai izstrādājuši Eiropas tīkli/asociācijas.

Ieinteresēto pušu kartēšana tika izstrādāta valsts līmenī, izmantojot dažādas aktivitātes:

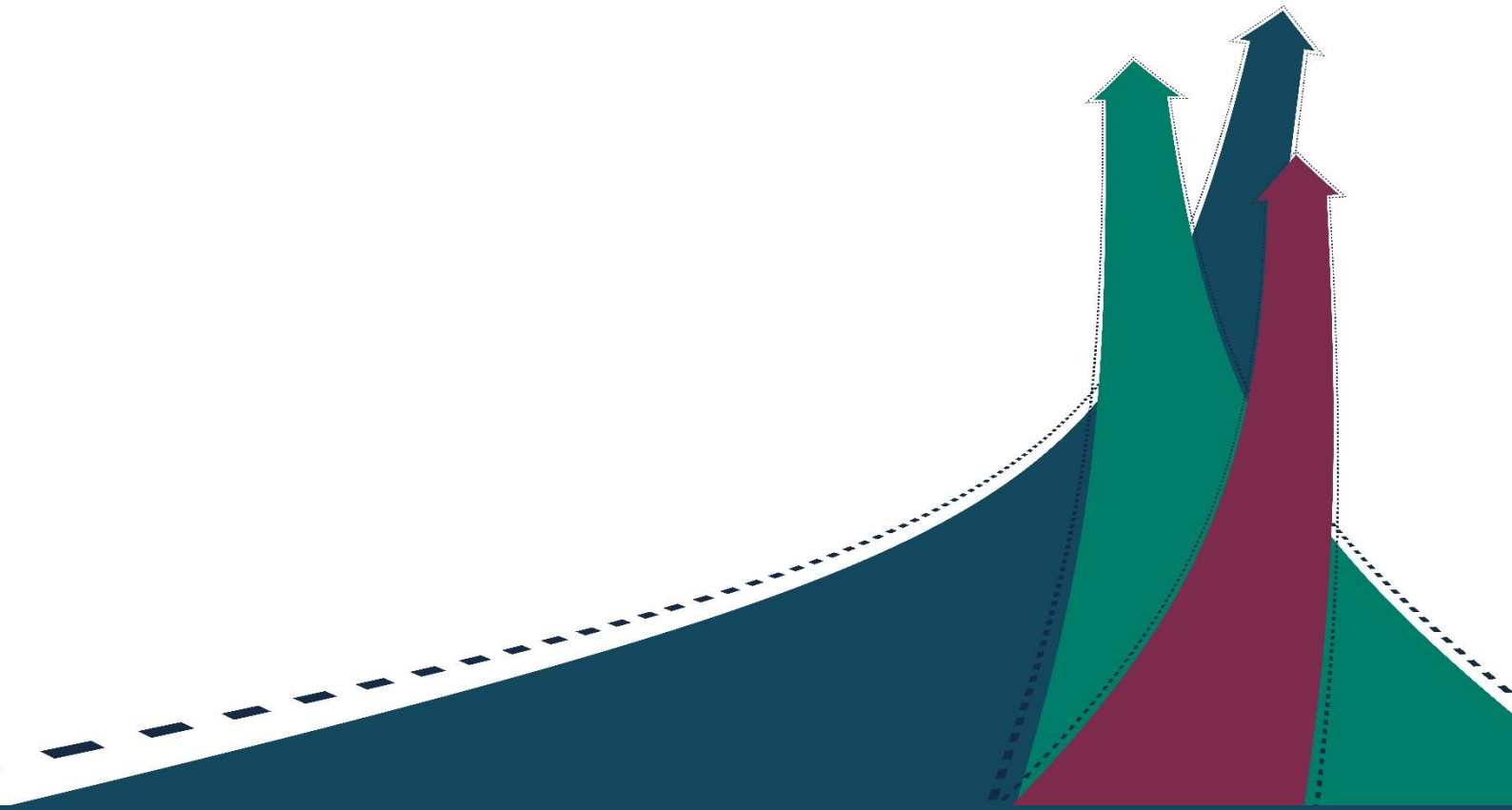
- **iekšējās refleksijas** partnerorganizācijā un/vai nacionālajā projekta komandā, kas izstrādātas, kolektīvi apspriežot prāta vētras par konkrētiem galvenajiem jautājumiem, lai būtu kopīgs skatījums uz galvenajām vajadzībām un mērķiem sadarbības attīstībai ar/starp ieinteresētajām pusēm;
- **fokusa grupas/intervijas** ar nacionālajām ieinteresētajām personām saskaņā ar kopējām pamatnostādnēm ar galveno mērķi, lai palīdzētu tām pašnovērtēt savu lomu prasmju pilnveides ceļos, to atbilstību un galveno ieguldījumu.

Pielietotās metodoloģijas rezultātā partneri/nacionālā komanda sagatavoja **valsts analīzes ziņojumu** un **ieinteresēto personu kartēšanas tabulu**, kā norādīts tālāk.

2 Analīzes ziņojumi

Attiecīgā valsts līmenī veikto analīžu pārskats

Country Analysis

GREECE

Valsts analīze - Grieķija

Valsts	GRIEĶIJA
Atbildīgā organizācija/-as	GRIEĶIJAS PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS ASOCIĀCIJA

Prasmju pilnveides ceļi katrā valstī: jaunākie rādītāji ieviešanā, galvenās mērķa grupas, izaicinājumi

1. Mērķgrupu identificēšana

Jautājums par mērķa grupu noteikšanu ir sarežģīts. Fokusgrupu procesa ietvaros ir identificēti trīs viedokļi.

Pirmajā skatījumā ir pieņemti Eiropas Komisijas darba dokumenta (2019) kritēriji:

a. Pieaugušie ar vidējo izglītību (ISCED 0-2 līmenis). 2010. gadu beigās šai kategorijai piederēja 3/10 pieaugušo iedzīvotāju.

b. Pieaugušie ar zemu pamatkvalifikāciju. Saskaņā ar PIAAC pētījumu ¹2/10 pieaugušo Grieķijas iedzīvotāju ieguva zemāko/vai zemāko punktu skaitu gan lasītprasmes, gan rēķināšanas prasmē (25. vieta starp 32 OECD dalībvalstīm), savukārt Grieķija ieņēma 26.vietu attiecībā uz pieaugušajiem, kuriem nav izdevies apgūt IKT pamatprasmes vai nebija pieredzes darbā ar datoru.

Tomēr rodas jautājums, vai starp cilvēkiem ar zemu pamatkvalifikāciju vajadzētu iekļaut tos, kuriem trūkst jauno pamatprasmju. Saskaņā ar CEDEFOP (2014) IKT prasmes, svešvalodas, sociālās, organizatoriskās, komunikācijas un uzņēmējdarbības prasmes ir jaunas pamatprasmes, kas kopā ar pamatprasmēm ir nepieciešamas, lai attīstītos mūsdienu zināšanu sabiedrībā.

Saskaņā ar otro, Darba tirgus vajadzību novērtēšanas mehānisma pieņemto skatījumu, pieaugušie ar zemu kvalifikāciju tiek identificēti pēc Starptautiskās darba organizācijas (ISCO sistēma) kritērijiem, kur cilvēki ar zemu kvalifikāciju tiek uzskatīti par nekvalificētiem darbiniekiem. Grieķijā šī mērķa grupa ir 14 % privātajā sektorā strādājošo, un to galvenokārt veido sievietes un vecāka gadagājuma cilvēki.

Saskaņā ar trešo skatījumu pieaugušajiem ar zemu kvalifikāciju būtu jāiekļauj arī a) darbinieki, kuriem nav viņu darbam nepieciešamo prasmju (Greenijas Uzņēmumu federācijas/SEV aptauja parādīja, ka šis procents ir aptuveni 20%), b) darbinieki, kuriem ir risks zaudēt darbu tehnoloģiju attīstības dēļ, c) vispārējās vidējās izglītības ieguvēji, kuri neturpina mācības un kuriem nav profesionālās kvalifikācijas, d) imigranti un bēgļi.

Jebkurā gadījumā pieaugušo grupai ar zemu kvalifikāciju laika gaitā ir tendence samazināties. Piemēram, 2022. gadā tikai 9% no jaunajām darbavietām privātajā sektorā bija cilvēkiem, kuri saskaņā ar ISCO sistēmu tika uzskatīti par zemas kvalifikācijas.

Noslēgumā jāsaaka, ka **kategorija " ar zemu kvalifikāciju" nav pietiekami definēta, kas apgrūtina gan prasmju pilnveides ceļu izpēti, gan prasmju pilnveides stratēģijas formulēšanu .**

¹OECD, 2019

Nākamajās sadaļās mēs ievērosim kritērijus, lai identificētu pirmo iepriekš minēto skatījumu, kam piekritt lielākā daļa fokusgrupu dalībnieku.

2.Kvalifikācijas celšanas ceļi

Grieķijā ir 4 prasmju uzlabošanas ceļi mazkvalificētiem pieaugušajiem:

- a. PIA
- b. Vispārējā pieaugušo izglītība
- c. Prasmju novērtēšana un apstiprināšana
- d. Profesionālie norādījumi

2a. PIA sistēma

Pārskats

Profesionālās profesionālās izglītības sistēma ir pamatceļš, kurā var veikt pieaugušo kvalifikācijas celšanu. 8/10 pieaugušo izglītības un apmācības programmu pēc būtības ir profesionālas. Tomēr profesionālās tālākizglītības sistēmas ietvaros PIA programmu īpatsvars pieaugušajiem ar zemu kvalifikāciju ir ierobežots. Saskaņā ar CEDEFOP datiem (2020. gads) Grieķija ierindojās pēdējās trīs pozīcijās Eiropas Savienībā ar zemas kvalifikācijas 25–64 gadus veco jauniešu PIA līdzdalības līmeni 0,8% salīdzinājumā ar 4,3% no ES vidējā rādītāja. Pavisam neseno RegALE aptauja par Grieķiju (2023. gads) parādīja, ka 91,3% ekspertu, kas piedalījās tajā, norādīja, ka nav ieguldījumu, lai pienācīgi apmierinātu nelabvēlīgo grupu mācību vajadzības. Šī situācija rodas vairāku iemeslu dēļ:

- a) Līdz 2021. gadam nebija valsts stratēģijas pieaugušo ar zemu kvalifikāciju kvalifikācijas paaugstināšanai. 2021. gadā tika izsludināts tāda paša nosaukuma Ģenerālsekretariāta Stratēģiskais plāns profesionālajai izglītībai, apmācībai, mūžizglītībai un jaunatnei, kurā iekļauta konkrēta nodaļa par ALE pieejamību cilvēkiem ar zemu kvalifikāciju. Svarīgi noteikumi ir minēti attiecībā uz sākotnējo profesionālo izglītību un apmācību (PIA), kā arī profesionālās tālākizglītības un apmācības (PIA) un vispārējās pieaugušo izglītības programmām, kas ir paredzētas cilvēkiem ar invaliditāti, ieslodzītajiem, migrantiem un bēgļiem, kā arī studentiem, kas to apmeklē. Otrās iespējas skolas. Tomēr nav skaidru noteikumu par pārējām zemas kvalifikācijas mērķa grupām.
- b) Programmu pieaugušajiem ar zemu kvalifikāciju īstenošanai ir nepieciešami ievērojami resursi (nepieciešama plaša praktiskā apmācība un īpaša pielāgošana dalībnieku izglītības vajadzībām), un tāpēc tās ir dārgas.
- c) Pieaugušie ar zemu kvalifikāciju paši izvairās piedalīties attiecīgajās programmās iekšēju un ārēju šķēršļu dēļ (skatīt 2.a.6. sadaļu).
- d) Valsts aģentūrās valda uzskats, ka pēc dažiem gadiem pieaugušo ar zemu kvalifikāciju grupa būs butiski samazinājusies.

Attiecībā uz PIA programmu vispārējo kvalitāti jaunākie pētījumi atklāja, ka tā ir zema (CEDEFOP, 2019; Eiropas Komisija, 2022). Konkrēti, attiecībā uz profesionālās tālākizglītības ieguldījumu prasmju attīstībā Grieķijas rādītājs 2018. gadā bija 10 no 100, un vidējais ES līmenis bija 34

(CEDEFOP, 2019). Zemāk ir parādīti profesionālās tālākizglītības parametri ar konkrētām atsaucēm, ja ir pieejami dati, uz punktiem, kas attiecas uz pieaugušajiem ar zemu kvalifikāciju.

Pārvaldība

Saskaņotas un uz sadarbību vērstas profesionālās tālākizglītības pasākumu plānošanas trūkums, kā arī Izglītības un Darba ministriju pienākumu pārklāšanās ir šīs jomas iezīmes ².

Pakalpojumu sniedzēji

Galvenie profesionālās tālākizglītības nodrošinātāji ir 250 mūžizglītības centri (KDVM). Laika posmā no 2012. līdz 2019. gadam vienīgā prasība KDVM licencēšanai bija, lai tiem būtu nepieciešamā ēku infrastruktūra. No 2020. gada KDVM ir jābūt vismaz trim darbiniekiem ar pieredzi mūžizglītībā un tālmācībā. Tomēr iepriekšējā periodā viņu zināšanas cieta nopietnu neveiksmi, jo viņi darbojās bez pienākuma darboties saskaņā ar pieaugušo izglītības standartiem. No 2022. gada, lai KDVM varētu īstenot ES fondu līdzfinansētās profesionālās tālākizglītības programmas, papildus ir nepieciešami ISO sertifikāti (piem., 9001/2015, 27001/2013, 27701/2019, 21001/20993,/2091). 29990/2010 utt.). Tomēr šie sertifikāti attiecas uz organizatoriskām un administratīvajām funkcijām, nevis izglītības, izņemot 29990/2010, kas nav nepieciešama maza izmēra KDVM, kas veido lielāko daļu, savukārt vidējiem un lieliem KDVM tas nav obligāti.

Citi pakalpojumu sniedzēji ir 18 Apmācības un mūžizglītības centri (KEDIVIM), kas ir saistīti ar augstākās izglītības iestādēm, kā arī uzņēmumu iekšējās apmācības struktūrvienībās. Abi šāda veida pakalpojumu sniedzēji apšaubā, vai viņiem ir nepieciešamās profesionālās tālākizglītības zināšanas, jo bieži vien viņiem nav pietiekami daudz darbinieku. Arī viņu darbība ir ierobežota. Piemēram, saskaņā ar SEV (2019) aptauju tikai 44,3% uzņēmumu ar mazāk nekā 50 darbiniekiem (99% uzņēmumu) nodrošina darbinieku apmācību. Turklāt neseno CVET programmā, kuras mērķauditorija bija 150 000 bezdarbnieku, KDVM apmācīja 95% saņēmēju, bet KEDIVIM apmācīja tikai atlikušos 5%.

Pieaugušo izglītotāji

Laika posmā no 2007. līdz 2009. gadam pieaugušo izglītotāji apmeklēja plašu valsts piedāvāto apmācību programmu, kuras lielākā daļa attiecās uz neaizsargāto sociālo grupu apmācību. 2009.gadā šī akcija tika atcelta, taču saskaņā ar minēto Profesionālās izglītības, apmācības, mūžizglītības un jaunatnes stratēģisko plānu tā ir jāaktivizē no jauna.

PIA saistība ar darba tirgus vajadzībām

Šīs attiecības Grieķijā laika gaitā nav bijušas pietiekami attīstītas. Pēdējā laikā ir panākts zināms progress, lai gan joprojām pastāv grūtības (skatīt nākamo sadaļu par sadarbības mehānismiem).

Izglītojamo attieksme un iesaistīšanās stimuli

Vairumā gadījumu pieaugušie ar zemu kvalifikāciju neizsaka vēlmi piedalīties tālākizglītības programmās šādu papildu iemeslu dēļ: a) programmas bieži neatbilst viņu izglītības vajadzībām (tām ir palielināts teorētiskais raksturs un maza praktiskā daļa, nav prakses, un tie arī nav saistīti ar profesionālajām tiesībām, skatīt 2.c punktu. b) viņiem ir ārēji šķēršļi līdzdalībai (pieejama laika trūkums, grūtības ceļot, grūtības samaksāt maksu par programmām, kuras netiek piedāvātas

²CEDEFOP, 2018; REĢĀLS, 2023. gads

bez maksas); -ES un/vai Grieķijas valsts finansējums). c) Viņiem ir iekšējas barjeras, jo bieži vien ir traumatiska iesaistīšanās izglītības sistēmā pieredze, mācību procesa pārzināšana un šaubas, ka spēs izpildīt programmu prasības. d) Viņiem nav pietiekamas informācijas par piedāvātajām programmām. e) PIA jomas problemātiskā kvalitāte attur no līdzdalības.

Tāpat tiek atzīmēts, ka apmācības pabalsts, kas paredzēts dalībai līdzfinansētajās programmās, varētu neatbilstoši ietekmēt praktiķu motivāciju mācīties.

2b. Vispārējā pieaugušo izglītības sistēma

Vispārējo pieaugušo izglītību galvenokārt nodrošina Otrās iespējas skolas (SDE), kas darbojas visos departamentos, kā arī vairākas NVO, kultūras centri utt. SDE iegūst vidējās izglītības otrā posma diplomu un piedāvā vairākas iespējas radoši mācīties un mācīties. prasmju attīstība. Taču diploms nenoved pie profesionālajām tiesībām, kas ir arvien neatlaidīgāka studentu prasība.

2.c. Iegūto prasmju apstiprināšana un atzīšana

Visiem profesionālās tālākizglītības izglītojamajiem ir jāpiedalās sertifikācijas procesā³. Šis process var pavērt iespēju uzlabot prasmes un likt dalībniekiem apzināties savas stiprās un vājās puses attiecībā uz savām prasmēm. Tomēr bieži vien sertifikācijas process aprobežojas ar mutiskiem un/vai rakstiskiem eksāmeņiem, un tam trūkst praktiskās daļas. Tāpat gandrīz visi kandidāti ir sertificēti, kas mazina procesa uzticamību. Turklāt sertifikācija nav saistīta ar profesionālajām tiesībām. Pēdējās, kas attiecas tikai uz juridiski reglamentētajām profesijām, pēc īpašiem eksāmeņiem piešķir ministriju reģionālās direkcijas un Tirdzniecības kameras. Visbeidzot, nav oficiālas sistēmas iepriekšējās izglītības novērtēšanai un apstiprināšanai.

2d. Karjeras konsultācijas

Šo pakalpojumu galvenokārt piedāvā Nodarbinātības veicināšanas centri (KPA), kurus vada Valsts nodarbinātības dienests (DYPA) un papildus pašvaldību kopienas centri. Pēdējo trīs gadu laikā ir pieliktas pūles, lai stiprinātu profesionālo orientāciju: a) Nacionālā kvalifikāciju sertifikācijas un profesionālās orientācijas organizācija (EOPPEP) izstrādā karjeras attīstības atbalsta konsultantu sertifikācijas sistēmu un pārvalda tiešsaistes profesionālās orientācijas sistēmu. b) DYPA ir izveidojusi individuālo mācību kontu (ALD) izmēģinājuma sistēmu. ALD reģistrē katra turētāja saņemtās tālākizglītības programmas un pieejamās subsidētās tālākizglītības un karjeras atbalsta tiesības. c) Ir izveidots digitālo prasmju portāls. Tomēr joprojām trūkst karjeras attīstības konsultantu (1 uz 3300 bezdarbniekiem), un daudziem no viņiem nav nepieciešamās kvalifikācijas⁴.

Ieinteresēto pušu sadarbība UP: veiksmīgi sadarbības mehānismi, trūkstošās ieinteresētās puses un nepilnības sadarbībā

³Kopējais ministru lēmums 82759/2022, 5. pants

⁴Glaroudi, 2018

Pārskats

Kā minēts, strukturāli vēsturiska PIA sistēmas un pieaugušo izglītības jomas iezīme Grieķijā ir koordinētas stratēģijas trūkums, ko regulē sadarbības mehānismi un sinerģija. Pētījumu organizācijas diaNEOsis *Pieaugušo izglītība un apmācība (2021)* aptaujā piedalījušies 33 eksperti puda viedokli, ka stratēģijas trūkums ir otrā nozares problēma pēc kvalitātes trūkuma. RegALE aptaujā (2023) 87% Grieķijas respondentu piekrita viedoklim, ka šo jomu veido nepareizi saskaņotu sistēmu kopums un sinerģijas trūkums starp attiecīgajām ieinteresētajām personām (daudz vairāk nekā vidēji Eiropā: 72%).

Vēl viena svarīga Grieķijas sistēmas iezīme ir tās centralizētā struktūra. Lielāko daļu pienākumu uzņemas un lēmumus pieņem ministrijas un izpildes centrālās aģentūras, savukārt reģionu un pašvaldību, kā arī sociālo partneru loma ir ierobežota. Kas attiecas uz mācību nodrošinātājiem, viņi nepiedalās nevienā plānošanas un lēmumu pieņemšanas institūcijā. No otras puses, arī sinerģija starp citām ieinteresētajām pusēm nav biežas, lai gan ir arī pozitīvi piemēri.

Nākamajās rindkopās ir aplūkoti divi galvenie jautājumi, kuros skaidri izpaužas nozares pārvaldības disfunkcijas, tostarp arī tās apakšnozares disfunkcijas, proti, mazkvalificēto darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanas procesi. Pirmais jautājums attiecas uz prasmju vajadzību diagnostiku, bet otrais ir apmācības programmu izstrādes un īstenošanas process. Attiecīgā apzinātā labā prakse tiks izklāstīta šī pielikuma pēdējā sadaļā.

Nepieciešamo prasmju analīze

Pēdējo trīs gadu laikā ir izveidotas vairākas centrālās aģentūras, kuru uzdevums ir veikt prasmju diagnostiku un tās saskaņošanu ar darba tirgus vajadzībām: a) DYPA; b) Nodarbinātības, sociālā nodrošinājuma, labklājības un sociālo lietu ekspertu vienība (MEKY), kas ir specializējusies prasmju diagnostikā un formulē saistītos politikas priekšlikumus; c) Centrālā Profesionālās izglītības un apmācības padome (KSEEK), kuras pārraudzībā ir Izglītības ministrija un kuras uzdevums ir plānot un novērtēt PIA darbības, politikas un programmas, un reizi trijos gados iesniedz ministram *PIA, mūžizglītības stratēģisko plānu. un Jaunatne*; d) Ražošanas un darba tirgus sadarbības padomes, kas ir reģionālas institūcijas, kas veicina darba devēju iesaistīšanos PIA programmu izstrādē un aktualizēšanā; e) Nacionālā cilvēkresursu prasmju padome (NCHRS), kas ir Darba ministrijas pārraudzībā un izstrādā *Cilvēkresursu stratēģiju*, kas katru gadu tiek iesniegta ministram. Turklāt sociālie partneri arī pēta darba tirgus vajadzības, izmantojot savus pētniecības institūtus. Visas šīs struktūras, kuru pienākumi šķietami pārklājas, veido mehānismu, ko nodrošina valdības prasmju komiteja, ko vada premjerministra vietnieks, bet tajā pašā laikā DYPA vadītājs tiek nosaukts par nacionālo prasmju koordinātoru.

Iepriekš minētās struktūras sarežģītības un pārklāšanās dēļ ir grūti formulēt vienotu un visaptverošu datu kopumu par nepieciešamajām prasmēm. Šīs grūtības ir atspoguļotas Kopīgajā ministru lēmumā 82759/2022⁵, kurā teikts, ka PIA programmām pieņemtā diagnoze var būt ikviens, kas nāk no jebkuras no minētajām struktūrām.

⁵Noteikumu 3.1.1

Tomēr praksē MEKY ir vispiemērotāk aprīkotais uzņēmums ar zināšanām, speciālistiem un infrastruktūru. MEKY jau ir izveidojis derīgu un plašu prasmju vajadzību datubāzi četru gadu perspektīvā, un tam ir atvērts sadarbības kanāls ar sociālajiem partneriem. Tomēr rodas vairākas problēmas: Centrālās iestādes, reģioni un pakalpojumu sniedzēji nepietiekami izmanto MEKY datus, jo tie tos vai nu neievēro, vai arī trūkst atbilstošas informācijas. Tāpēc būtisks izaicinājums ir padarīt šos datus pieejamus visiem attiecīgajiem dalībniekiem un centrālajai administrācijai vienkāršot prasmju diagnostikas sistēmu, skaidri izvirzot NICU centrā.

Profesionālās tālākizglītības programmu izstrādes un ieviešanas process

Sinerģijas trūkuma problēmas, kas rodas šajā procesā, ir šādas.

- a. Programmu izstrādi veic tikai centrālā administrācija, neiesaistot sociālos partnerus, darba devējus un pakalpojumu sniedzējus. Šajā kontekstā programmas, tostarp tajās notiekošā prakse, nav pietiekami saistītas ar darba tirgus un praktikanu vajadzībām.
- b. Pašvaldībām un reģioniem nav gaidītā finansiālā un tehniskā atbalsta no centrālās valdības, lai izstrādātu kvalifikācijas paaugstināšanas programmas. Piemēram, darbību pārtraukuši pašvaldību Mūžizglītības centri, kas piedāvāja vispārējās pieaugušo izglītības programmas galvenokārt mazkvalificētiem iedzīvotājiem.
- c. Saskaņā ar likumu 4921/2022 profesionālās tālākizglītības programmu novērtēšanā ⁶nav paredzēts iekšējais novērtējums ar galveno dalībnieku viedokli, kas ir darbinieki, kas izstrādāja un organizēja programmas, kā arī pasniedzēji.

Papildinformāciju skatiet sadaļā **ieinteresēto personu kartēšanas tabula** [šeit](#)

Cita attiecīgā ieinteresēto pušu aktivizēšanas/sadarbības pieredze

Partnerattiecību attīstība starp ieinteresētajām pusēm nav Grieķijas sabiedrības strukturāla iezīme tādu iemeslu dēļ, kas ir saistīti ar tās kultūras vēsturisko veidošanos, kas ir konkurētspējīga, nevis sadarbība ⁷. Aptaujā RegALE (2023. gadā) tika norādīts, ka 95% Grieķijas pieaugušo izglītības profesionāļu piekrīt viedoklim, ka pastāv vāja saskaņošana starp centrālo un vietējo politiku.

Tomēr ir novērojama pozitīva pieredze, kas izriet no individuālām sadarbības iniciatīvām starp valsts aģentūrām, pašvaldībām, sociālajiem partneriem, pieaugušo izglītības sniedzējiem un augstskolām. Dažas no šīm iniciatīvām ir šādas:

1. Nesen, sadarbojoties visām ieinteresētajām pusēm, EOPPEP un DYPA, tika izstrādāta PIA programmu izstrādes metodika.

⁶38. pants

⁷Flemings, Kokkoss un Delijanīs, 2022. gads

2. Grieķijas Vispārējās darba konfederācijas (INE/GSEE) Darba institūts koordinēja darbību *Piekluve darba tirgum: darba pieredzes iegūšana*, kuras mērķauditorija bija 7000 jauniešu (līdz 29 gadu vecumam), vidusskolu un pēcvidusskolas absolventi. profesionālā izglītība. Darbība tika veikta, izmantojot visu sociālo partneru mācību iestāžu konsorciju. Mērķis bija attīstīt profesionālās un sociālās prasmes, lai palīdzētu dalībniekiem iekļūt vai palikt darba tirgū.
3. Deviņas Grieķijas pašvaldības ir pievienojušās UNESCO tīklam *Learning Cities*. UNESCO "Mācību pilsētas" veicina iestāžu un aktīvu iedzīvotāju sadarbību, lai izklaidētu mācīšanos pilsētā, koncentrējoties uz neaizsargāto sociālo grupu atbalstu. Īpaši pozitīvi vērtējams UNESCO un Eiropas Pieaugušo izglītības asociācijas/EAEA apbalvotās Larisas-Learning City piemērs. Larisā 102 izglītības, profesionālās, kultūras un sociālās jomas dalībnieki sadarbojas, lai vadītu Pilsoņu universitāti un vairākas izglītības un kultūras aktivitātes, kuru mērķauditorija galvenokārt ir bezdarbnieki, jaunieši, vecāki, cilvēki ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēki, bēgļi, migranti un romi. Larissas projekta izcilie panākumi, pirmkārt, ir saistīti ar pašvaldību iestāžu spēcīgo politisko gribu, kas par prioritāti izvirzīja sinerģiju mācībās, otrkārt, iedzīvotāju grupai ar pieredzi pieaugušo izglītībā, kas pieņēma projektu un aktīvi tajā piedalījās, un treškārt, uz to, ka Larisa izmantoja UNESCO un Grieķijas organizāciju, kas specializējas pieaugušo izglītībā, zināšanas.
4. Konsorcijs, kas sastāv no Jaunatnes un mūžizglītības fonda/INEDIVIM (valsts institūcija), Grieķijas vietējās attīstības un pašpārvaldes biedrības/EETAA, Profesionālās izglītības, apmācības, mūžizglītības un jaunatnes ģenerālsekretariāta, Nacionālā Jaunatnes padome un Grieķijas Atvērtā universitāte īstenoja projektu, lai atbalstītu Mūžizglītības centrus 300 valsts pašvaldībās. Projekts ietvēra (a) 4000 pieaugušo izglītojamu apmācību un (b) 67 mācību materiālu rokasgrāmatu izstrādi vides, jauno tehnoloģiju, uzņēmējdarbības, sociālo prasmju, svešvalodu un mākslas tematiskajās jomās. Šie materiāli bija uzziņas pieaugušo izglītībai pašvaldībās 2013.-2023.gada desmitgadē, līdz pašvaldību Mūžizglītības centru likvidēšanai.
5. Rūpniecības un biznesa izglītības un apmācības institūts/IVEPE sadarbībā ar kultūras organizāciju NEON un Grieķijas Pieaugušo izglītības asociāciju/HAEA veica apmācību programmu 1200 skolotājiem un pieaugušo izglītojamajiem no visas valsts par saistīšanas tēmu. mākslas darbu izmantošana dažādu kursu programmās.
6. Vairākas otrās iespējas skolas/SDE sadarbojas ar pašvaldībām, lai integrētu absolventus darba tirgū, no vienas puses, un, no otras puses, nodrošinātu mācības izglītojamajiem ar veselības problēmām. Turklāt SDE sadarbojas ar NVO, lai integrētu bēgļus un migrantus mācību programmās.
7. Dažas bankas, piemēram, Grieķijas Nacionālā banka, un daži citi uzņēmumi sadarbojas ar augstākās izglītības iestādēm, lai apmācītu savus darbiniekus un organizētu studentu prakses savās programmās.
8. Pēdējo trīs gadu laikā VAAA ir sadarbojusies ar 12 universitātēm valstī, lai organizētu divas konferences *Prasmju attīstība un Izglītība un pārmaiņas*.
9. Vairākas KDVM sadarbojas ar uzņēmumiem, lai organizētu personāla apmācības programmas, kā arī organizētu mācekļa praksi bezdarbniekiem savā ietvaros.
10. Sadarbojas ar sociālajiem partneriem, lai diagnosticētu prasmju vajadzības.

Ieinteresēto pušu līdzdalība, apņemšanās un ieguldījums

Ieinteresētās personas izrādīja īpašu interesi par dalību fokusa grupās. To var saistīt, pirmkārt, ar viņu iesaistīšanos pieaugušo izglītības jomā, otrkārt, ar to, ka viņiem reti ir iespēja tikties un apmainīties viedokļiem, treškārt, ar vēlmi tikt uzklautam, lai veicinātu jomas problemātiskās situācijas uzlabošanu un, ceturtkārt, uz konkrētā Eiropas projekta, koordinējošās organizācijas un Grieķijas partnerorganizācijas prestižu, kas radīja garantijas pamatotai zinātniskai pieejai.

Gandrīz visi uzaicinātie ieinteresēto pušu pārstāvji piedalījās fokusa grupās (kuras ilga 2,5 stundas), neskatoties uz viņu ļoti saspringto darba kārtību.

Ieinteresēto pušu ieguldījumu var uzskatīt par ļoti svarīgu, jo savas lielās pieredzes dēļ viņi sniedza viedokļus un informāciju, kas rakstiskos izziņas avotos nav pieejama vai tikai daļēji atspoguļota. Turklāt kopējā diskusija ļāva viņiem bagātināt savus uzskatus, izmantojot citu dalībnieku perspektīvas, un mijiedarboties vienam ar otru. Rezultāts bija tāds, ka galīgais, vispārējais viedokļu paziņojums bija sintētisks un ļoti bagāts. Līdz ar to metodiskā izvēle viedokļu apkopošanai, izmantojot fokusa grupas, ir uzskatāma par piemērotu.

Kā analīze ietekmēja attiecības starp ieinteresētajām personām

Dalībniekiem bija iespēja iepazīt un novērtēt citu ieinteresēto pušu viedokļus, par kuriem viņi nebija informēti vai nebija informēti par visām to dimensijām. Šis process viņu apsvērumiem pievienoja papildu dziļumu un pamatotību. Tajā pašā laikā dalībnieku starpā tika veidotas attiecības un plāni tīklu veidošanai, partnerībām un sadarbībai. Tika uztverta arī vajadzība pēc regulārām sanāksmēm un viedokļu apmaiņas starp ieinteresētajām personām, kas trūkst Grieķijas pieaugušo izglītības jomā. Raksturīgās attiecīgās atsauces, kas izteiktas:

Es nekad neesmu redzējis, ka mēs kopā ļoti dziļi apspriežam mūsu problēmas. Būtu labi, ja mēs varētu sanākt kopā biežāk. Mums nevajadzētu diskutēt fragmentāri, bet mums ir vajadzīga nopietna diskusija no visiem attiecīgajiem dalībniekiem, kuri var ieviest izmaiņas mūsu jomā.

Es iesaku izveidot tādu pastāvīgu forumu kā šis, lai sniegtu ieteikumus politikas veidotājiem. Es būtu ļoti ieinteresēts piedalīties.

Kā analīze ietekmēja mūsu organizāciju un attiecības ar ieinteresētajām personām

Viens no mūsu organizācijas galvenajiem uzdevumiem ir veicināt dialogu un tīklu veidošanu starp pieaugušo izglītībā ieinteresētajām pusēm. Līdz šim mūsu aktivitātes ir bijušas konferences, konferences, semināri, kā arī vebināri ar 2-3 viesu piedalīšanos. Šajos formātos dialogs notiek starp daudzām personām vai ļoti mazām personām. Tomēr apaļā galda formātam, kam ir analogijas ar fokusa grupu, ir papildus iepriekš minētās specifiskās priekšrocības. Tāpēc mēs iekļausim šo dialoga veidu savās turpmākajās darbībās. Fokusa grupu laikā HAEA apņēma dalībniekus uzņemties iniciatīvu un aicināt viņus uz sekojošu apaļā galda vai līdzīgu vebināru. Priekšlikumu visi atzinīgi novērtēja.

Pozitīvā pieredze

Skat. aprakstu, kā process ietekmēja tā dalībniekus.

Negatīvā pieredze

8-9 cilvēku dalība FG zināmā mērā laika ierobežojumu dēļ ierobežoja dažu dalībnieku pilnīgu viedokļa paušanu. No šī brīža šķiet vēlams, lai attiecīgajās FG būtu 6-7 dalībnieki.

Secinājumi

- Skatiet pēdējo rindkopu.

- No fokusa grupām radās daži interesanti ieteikumi: a) Sniegt specifiskus un atbilstošus konsultāciju pakalpojumus mazkvalificētiem pieaugušajiem. b) Sekot līdz mazkvalificētu cilvēku progresam pēc viņu dalības pieaugušo izglītības programmās, kas līdz šim nav darīts. c) Jāizveido institucionālā sistēma, lai nodrošinātu pieaugušo izglītības un izglītības/ALE ieinteresēto personu līdzdalību attiecīgo mācību programmu izstrādē. d) Resursi, kas piešķirti dažādām privātām struktūrām, lai organizētu sertifikācijas procedūras, kas nav saistītas ar profesionālajām tiesībām, būtu jāpiešķir uzņēmumiem. Mērķis būtu, lai uzņēmumi organizētu strukturētu mācekļu praksi, īpaši paredzētas darba meklētājiem nozarē ar zemu kvalifikāciju, ar pienākumu pieņemt darbā daļu no šiem mācību dalībniekiem. e) Jāizveido ideju laboratorija, lai pētītu Eiropas pieredzi cilvēku ar zemām prasmēm apmācībā, konsultēšanā, sertificēšanas un profesionālās integrācijas jomā. Šo pieredzi varētu pielāgot Grieķijas realitātei, nodot apspriešanai un formulēt priekšlikumus attiecīgajām iestādēm.

Labas prakses

Nemiet vērā, ka "labā prakse" šajā kontekstā ir definēta kā stratēģijas, pieejas un/vai darbības, kas pētījumos un/vai novērtējumos ir pierādījušas, ka tās ir efektīvas, efektīvas, ilgtspējīgas un/vai pārnesamas un kuras droši noved pie vēlamā rezultāta. atbalstot ieinteresēto pušu identificēšanu, iesaistīšanu, apņemšanos, kā arī sadarbību starp tām, īpaši atsaucoties uz UP iniciatīvu. Labā prakse var būt vietēja, reģionāla, valsts vai starptautiska.

Projekts EaSI/ BASIC Alternatīvu prasmju novatorisku shēmu veidošana

Upskilling Pathways: New Opportunities for Adults ietvaros DYPA iesniedza priekšlikumu piedalīties Eiropas finansētajā projektā EaSI un pēc tam 2018.–2020. gadā piedalījās projektā BASIC. DYPA apņēmas īstenot projekta Grieķijas daļu sadarbībā ar Profesionālās izglītības un apmācības, Mūžizglītības un jaunatnes ģenerālsekretariātu, Grieķijas Vispārējās darba konfederācijas (KANEP/GSEE) Izglītības politikas attīstības centru un Grieķijas profesionāļu, amatnieku un tirgotāju konfederācijas Mazā biznesa institūts (IME/GSEVEE).

Projekta mērķis bija formulēt visaptverošu metodoloģiju un rīku kopumu attiecībā uz prasmju pilnveides ceļiem mazkvalificētiem pieaugušajiem, lai palīdzētu viņiem iekļauties Nacionālās kvalifikāciju ietvarstruktūras/NKI 3. līmenī. Projekta galvenās sastāvdaļas bija šādas:

- Mērķgrupu un attiecīgo prasmju pilnveides ceļu identificēšana.
- Teoriju un metodoloģiju apskats par pieaugušo ar zemu kvalifikāciju kvalifikācijas paaugstināšanas ceļiem un iegūto prasmju novērtēšanu.
- Rokasgrāmatu izstrāde pasniedzējiem un apmācāmajiem par pamatprasmju (rēķināšanas, lasītprasmes, IKT prasmju) attīstību.
- Digitāla rīka izveide tiešsaistes prasmju uzlabošanas procesam, pamatojoties uz Moodle tehnoloģiju.

Projekts tika pilotēts, balstoties uz pieaugušo izglītības principiem, ar mērķa grupām ilgstošo un īslaicīgo bezdarbnieku grupu. Tās ilgums bija 435 stundas (260 stundas klātienes mācīšanās un 175 stundas tiešsaistes mācīšanās). Sekojo rezultātu izvērtēšana un izplatīšana. Tomēr līdz šim vispārēja projekta īstenošana nav notikusi.

Apsardzes darbinieku sertifikācija

EOPPEP sadarbībā ar Studiju un drošības centru/KEMEA reizi divos mēnešos organizē profesionālās sertifikācijas procesu, kas ir adresēts apsardzes darbiniekiem. Dalībniekiem ir jābūt vidējās izglītības absolventiem vai, alternatīvi, ar atbilstošu profesionālo pieredzi vai sekmīgi pabeigušiem atbilstošu KEMEA tālākizglītības programmu. Sertifikācijas eksāmeni ietver teorētisko un praktisko daļu, kurā tiek izmantoti jautājumi, kas nejauši atlasīti no jautājumu bankas. Kandidātiem, kuri sekmīgi nokārto sertifikācijas eksāmenus, EOPPEP piešķir profesionālās kompetences sertifikātu, kas atbilst 3. līmenim.

NKI un iegūstiet profesionālās licences, izmantojot atsevišķu reģionu organizētas procedūras. EOPPEP plāno paplašināt pieaugušo ar zemu kvalifikāciju sertifikācijas piemērošanu arī citām profesijām. Procedūras jau ir ieviestas frizieriem un nagu kopšanas tehniķiem.

Mašīnu operatoru apmācība

INE/GSEE sadarbojās ar PYPA un MEKY, lai izstrādātu apmācību programmu, kas paredzēta pieaugušajiem ar zemu kvalifikāciju, kas ir maza mēroga mašīnu operatori. Šī profesiju nozare netiek regulēta ar likumu, tāpēc rodas šaubas, vai darbiniekiem ir nepieciešamās prasmes. Konkrēts profesijas profils tika izveidots, veicot plašu darba tirgus un mērķauditorijas vajadzību izpēti, kas tika veikta, plaši piedaloties profesionālajām organizācijām, darba devējiem un pašiem darbiniekiem. Tādā veidā īstenotā mācību programma bija ļoti mērķtiecīga, efektīva un nodrošināja visu ieinteresēto pušu vienprātību.

Alus ražotāju apmācības programma

Hellenic Brewery Atalantis/EZA SA organizēja 3 gadu duālu apmācības programmu (teorētiskā apmācība un iekšēja mācekļība), kas bija paredzēta vidējās vispārējās izglītības ieguvējiem - bezdarbniekiem. Programma tika īstenota sadarbībā ar Grieķijas Uzņēmumu federāciju/SEV, Grieķijas Mazo neatkarīgo alus darītāju asociāciju un Grieķijas-Vācijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru. Programmas ieguvumi bija: a) Dalībnieku nepārtrauktas pilnveides prasmju un mācīšanās kultūras attīstība. b) Visu absolventu profesionāla integrācija alus ražošanas uzņēmumos. c) Paaugstināta EZA produktivitāte un kvalifikācijas celšanas līmenis, kā arī uzņēmuma sociālās atbildības stiprināšana.

Lauksaimniecības apmācības programma

Grieķijas atklātā universitāte/EAP sadarbojās ar Saloniku Amerikas lauksaimniecības skolu, lai apmācītu pieaugušos ar zemu kvalifikāciju bioloģiskajā lauksaimniecībā, kā arī kāpostu produktu

ražošanā un pārvaldībā. Teorētiskās apmācības notika caur EAP platformu un praktiskās apmācības notika Lauksaimniecības skolas saimniecībā.

Sinerģija sertifikācijas procedūru kontekstā

Profesionālās sertifikācijas eksāmenu ietvaros, kas tiek kārtoti katrā reģionā, eksaminācijas komisijas sastāv no reģiona kompetentās direkcijas pārstāvja, EOPPEP pārstāvja un attiecīgās federācijas pārstāvja. Eksāmenu praktiskā daļa sastāv no praktiskiem novērtējumiem, kas tiek veikti, sadarbojoties reģionam ar darba devējiem un apmācību nodrošinātājiem reģionā, kas piedāvā savas telpas šim nolūkam.

Attīstības grupu prioritātes

Jautājumi par prasmju pilnveidi pieaugušajiem ar zemu kvalifikāciju ir savstarpēji saistīti un tajā pašā laikā ir saistīti ar plašākām pieaugušo izglītības un mācību (ALE, "Adult Learning and Education") jomas problēmām. Galvenie savstarpēji saistītie jautājumi, kurus ierosināts apspriest Grieķijas ALE ietvaros, kā arī turpmākajās ieinteresēto personu attīstības grupās, ir šādi:

1. Sadarbības kultūras un ALE kultūras attīstība starp nozares ieinteresētajām pusēm.
2. ALE sistēmas decentralizācija, plašāk iesaistot pašvaldības un reģionus, vienlaikus stiprinot to ALE know-how.
3. Nozares pārvaldības pilnveidošana attiecībā uz valsts aģentūru pienākumu pārklāšanos, kā arī integrētas un saskaņotas stratēģijas izstrāde.
4. Institucionālas sistēmas formulēšana, kas veicina sinerģiju starp ieinteresētajām pusēm, liekot uzsvāru uz pieaugušo ar zemu kvalifikāciju prasmju uzlabošanu.
5. Pieaugušo ar zemu kvalifikāciju un attiecīgo apakšgrupu identificēšana.
6. Pieaugušo ar zemas kvalifikācijas apmācības vajadzībām, viņu attieksmes pret apmācību un mācekļību, kā arī stimulu un ceļu, kas attiecas uz viņu iesaistīšanos prasmju pilnveides procedūrās, pārbaude.
7. Prasmju diagnostikas mehānisma pilnveidošana, īpašu uzmanību pievēršot darba tirgus vajadzībām attiecībā uz pamata un jaunajām pamatprasmēm.
8. Ieinteresēto personu informēšana par Nodarbinātības, sociālā nodrošinājuma, labklājības un sociālo lietu ekspertu vienības (MEKY) lomu un datubāzi.
9. Jāstiprina saikne starp ALE programmu saturu un darba tirgus prasmēm.
10. Profesionālās tālākizglītības sniedzēju personāla apmācība un viņu zinātības pilnveidošana, akcentējot mazkvalificētu kvalifikācijas paaugstināšanas procesus.
11. ALE treneru apmācība un nepārtraukta profesionālā pilnveide ar uzsvāru uz prasmju attīstību.
12. ALE sniedzēju personāla un pasniedzēju līdzdalība ALE programmu izvērtēšanā.

13. Jāstimulē uzņēmumus aktīvāk iesaistīties mācekļu iespēju nodrošināšanā, īpaši mazkvalificētiem.
14. PIA un vispārējās pieaugušo izglītības saikne ar profesionālajām tiesībām.
15. Prasmju novērtēšanas un apstiprināšanas procesu pilnveidošana.
16. Iepriekš iegūtās neformālās un ikdienas izglītības atzīšana un apstiprināšana.
17. Profesionālās karjeras atbalsta pakalpojumu kvalitatīva un kvantitatīva nostiprināšana, jo īpaši to, kas adresēti mazkvalificētiem pieaugušajiem.
18. Radoša digitālā portāla un individuālo mācību kontu izmantošana.
19. Pieredzes izplatīšana par prasmju pilnveides ceļu labo praksi
20. Izveidot forumu dialogam starp ieinteresētajām personām par būtiskiem ALE jautājumiem, liekot uzsvāru uz pieaugušo ar zemu kvalifikāciju prasmju pilnveides procesiem.
21. Eiropas pieredzes izmantošana augstākminētajos jautājumos.
22. Stimuli un zināšanu nodrošināšana pašvaldībām, lai tās kļūtu par izglītojošām pilsētām saskaņā ar Larisas modeli.
23. Eiropas pieredzes izmantošana augstākminētajos jautājumos.
24. Stimuli un zināšanu nodrošināšana pašvaldībām, lai tās kļūtu par izglītojošām pilsētām saskaņā ar Larisas modeli.

Atsauces

Eiropas Komisija , *KOMISIJAS DARBA DARBA DOKUMENTA NOVĒRTĒJUMS Pievienots dokumentam KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI par izvērtējumu Padomes ieteikumam par ilgtermiņa bezdarbnieku integrāciju darba tirgū {COM(2019) 169 final} - {SWD(2019) 155 final}, 2019.*

CEDEFOP Eiropas Savienības Publikāciju birojs, *pētnieciskais dokuments Ceļā uz 2020. gadu: dati par profesionālās izglītības un apmācības politiku — indikatoru pārskati 2019. gada atjauninājums , 2020. gada*